

Miten TieViessä on toteutettu ope.fi II-tason koulutusta?

Hanna Seuranen ja Paula Vaskuri
TieVie-suunnitteluryhmä

TieVie-koulutuksen tavoitteet

- Koulutuksen tavoitteena on auttaa yliopisto-opettajia soveltamaan tieto- ja viestintätekniikkaa omassa opetuksessaan pedagogisesti järkevällä tavalla.
- Tavoitteena ei ole etäopetuksen määrän lisääminen, vaan opetuksen ja oppimisen laadun kehittäminen tieto- ja viestintätekniikan avulla.

TieVie-koulutus tarjoaa

- perustiedot pedagogisesti mielekkäiden verkkokurssien suunnittelusta ja toteutuksesta,
- pedagogista ja teknistä tukea kurssien suunnitteluun ja toteuttamiseen,
- omakohtaisen kokemuksen opiskelusta verkkoympäristössä,
- välineitä omaan opetukseen liittyvien ongelmien tunnistamiseen ja verkostoituneen opetuksen suunnitteluun,
- konkreettisen mahdollisuuden verkostoitua toisten yliopistojen ja eri tieteenalojen opettajien kanssa ja toteuttaa yhteistä opetusta verkossa,
- valmiuksia omaan opetukseen sopivan teknologian valintaan ja soveltamiseen.

Sisältöalueet

1. Verkko-opetuksen suunnittelu
2. Sisällöntuotanto
3. Ohjaus
4. Arviointi
5. (Videoneuvottelu)

Verkko-opetuksen suunnittelu – sisältö

- **Tavoite:** rakentaa kokonaiskuvaa verkko-opetuksen suunnitteluprosessista ja etsiä siitä aineksia omaan kehittämishankkeeseen
- **Sisältö:** suunnitteluprosessi-käsitteen avulla määritetään oman hankkeen tavoitteet, lähtökohdat, aikataulut ja toimijat
- **Toteutus:** Discendum Optima -ympäristössä
- **Vastuu:** Teknillinen korkeakoulu

Verkko-opetuksen suunnittelu – toiminta

Osallistujan toiminta:

- luoda suunnitelma omalle kehittämishankkeelle ja rakentaa kokonaiskuvaa hankkeesta
- pohtia toteutukseen ja suunnitteluun liittyviä erilaisia rooleja ja mahdollisia muita toimijoita
- käydä läpi eri toimijaroleista johtuvia ongelmatilanteita, ja pohtia niiden välttämistä ja ratkaisuehdotuksia
- jakson päätteeksi osallistujat kokoavat omaa hankettaan varten "Hyvät käytänteet" -listan

Koulutuksen järjestäjän toiminta:

- suunnittelee verkkoympäristön rakenteen ja sisällöt
- ohjaa prosessia teknisesti ja sisällöllisesti
- asiantuntijatuutorit ja ohjaajat antavat palautetta verkkokeskusteluissa

Verkko-opetuksen suunnittelu – prosessi

- Orientoitumistehtävä vertaisryhmittäin **seminaarissa**, 0,5 t
- **1.–2. viikko verkossa:** Hankkeen kytkökset - kuvaustehtävä ja roolikeskustelu vertaisryhmätyöskentelynä, 4 t viikon aikana.
- **3.–4. viikko verkossa:** Verkkojakson materiaaliin tutustuminen ja projektisuunnitelman laatiminen: itsenäinen työskentely, 10 t työskentelyä noin viikon aikana.
- **5.–6. viikko verkossa:** Projektisuunnitelman julkaisu ja palautteen antaminen: vertaisyhmätyöskentely, 6 t viikon aikana.

Sisällöntuotanto – sisältö

- **Tavoite:** tutustua sisällön tuotannon käsitteeseen verkko-opetuksen suunnittelun yhteydessä, tarkastella omaa hanketta sisällön tuotannon näkökulmasta sekä ratkoa yhdessä muiden opiskelijoiden kanssa sisällön tuotannon kysymyksiä ja ongelmia
- **Sisältö:** jaksolla tutustutaan sisällön tuotannon käsitteeseen verkko-opetuksen suunnittelun yhteydessä, erilaisiin sisällön tuotannon malleihin ja välineisiin, sisällön tuotannon integrointiin verkko-oppimisympäristöihin ja verkko-oppimateriaalin käytettävyyden ja hallinnan kysymyksiin
- **Toteutus:** Discendum Optima -ympäristössä
- **Vastuu:** Jyväskylän yliopisto

Sisällöntuotanto – toiminta

Osallistujan toiminta:

- vertaisryhmäparien aktiivinen työskentely
- verkkokeskustelu (asiantuntijatuutorit mukana)
- materiaaliin tutustuminen
- sisällön tuotannon suunnitelman kirjoittaminen

Koulutuksen järjestäjän toiminta:

- suunnittelee verkkoympäristön rakenteen ja sisällöt
- ohjaa prosessia teknisesti ja sisällöllisesti
- asiantuntijatuutorit ja ohjaajat antavat palautetta verkkokeskusteluissa

Sisällöntuotanto – prosessi

- **1. viikko:** Tutustutaan jakson orientaatiomateriaaliin ja osallistutaan ideointikeskusteluun Optimassa. 3 t itsenäistä työskentelyä ja verkkokeskustelua viikon aikana.
- **2.–3. viikko:** Tutustutaan jakson opintomateriaaliin ja tarkastellaan omaa hanketta sisällön tuotannon näkökulmasta. Kirjoitetaan aiheesta lyhyt tuotos. 8 t itsenäistä työskentelyä viikkojen aikana.
- **4.–5. viikko:** Tuodaan oma pohdinta Optimaan ryhmän luettavaksi. Nostetaan ryhmän yhteisen keskustelun pohjaksi oman hankkeen sisällön tuotantoon liittyvät keskeiset askarruttavat kysymykset ja ongelmat. 6 t verkkokeskustelua viikkojen aikana.
- **6. viikko:** Täydennetään Optimaan tuotua omaa sisällöntuotannon kuvausta ryhmäkeskustelussa nousseiden uusien ajatusten ja näkökulmien pohjalta. Mukaan liitetään lyhyt arvioiva palaute verkkojakson annista. 2 t itsenäistä työskentelyä viikon aikana.
- **Lopuksi:** Täytetään itsearviointilomake.

Ohjaus – sisältö

- **Tavoite:** antaa käsitys ohjauksen kokonaissuunnittelusta ja siihen liittyvistä osa-alueista keskittyen erityisesti verkko-ohjauksen kysymyksiin.
- **Sisältö:** Jakson aikana käydään keskusteluja kahdesta eri teemasta, 1) oppimisprosessista ja oppimisen ohjauksesta ja 2) oppimisen ohjauksesta ja verkoista. Jakson lopuksi materiaalin ja keskustelujen pohjalta laaditaan oman hankkeen tai projektin ohjaussuunnitelma.
- **Toteutus:** Discendum Optima –ympäristössä
- **Vastuu:** Turun yliopisto

Ohjaus – toiminta

Osallistujan toiminta:

- materiaaliin tutustuminen
- aktiivinen osallistuminen verkkokeskusteluun annetuissa rooleissa (keskustelun käynnistäjä, ylläpitäjä ja yhteenvetäjä)
- vähintään yhden yhteenvedon tekeminen
- ohjaussuunnitelman kirjoittaminen materiaalin ja keskustelujen pohjalta

Koulutuksen järjestäjän toiminta:

- suunnittelee verkkoympäristön rakenteen ja sisällöt
- ohjaa prosessia teknisesti ja sisällöllisesti
- asiantuntijatuutorit ohjaavat verkkokeskustelua

Ohjaus – prosessi

- **1. viikko:** Jakson kokonaisuuteen ja materiaalin tutustuminen, 6 t.
- **2.–3. viikko:** Aktiivinen osallistuminen keskusteluun. Keskusteluun osallistutaan erilaisissa rooleissa (käynnistäjä, ylläpitäjä, yhteenvetäjä), 10 t.
- **4. viikko:** Ohjaussuunnitelman laatiminen ja palautus, 4 t.
- **Lopuksi:** Täytetään itsearviointilomake.

Arviointi – sisältö

- **Tavoitteet:** Verkko-opiskelun arviointiproblematiikkaan perehtyminen, arviointimenetelmien kyseenalaistaminen, uusien palautteenkeruu- ja arviointimenetelmien luominen, perusteiden etsiminen arviointikäytänteille omassa hankkeessa ja arviointisuunnitelman kirjoittaminen
- **Sisältö:** Oppimisen tai opetuksen arvioinnin tarkastelu ja arviointisuunnitelman laatiminen
- **Toteutus:** Discendum Optima -ympäristössä
- **Vastuu:** Oulun yliopisto

Arviointi – toiminta

Osallistujan toiminta:

- jakson virikemateriaaliin (Arvioinnin ABC) ja arviointikirjallisuuteen tutustuminen,
- verkkotyöskentelyyn osallistuminen,
- arviointisuunnitelman laatiminen omaan kehittämishankkeeseen,
- vertaispalautteen antaminen opponenttiparille.

Koulutuksen järjestäjän toiminta:

- suunnittelee verkkoympäristön rakenteen ja sisällöt
- ohjaa asiantuntijatuutorit toimintaan
- ohjaa prosessia teknisesti ja sisällöllisesti
- asiantuntijatuutorit ohjaavat verkkokeskustelua

Arviointi – prosessi

- Yleisinfo ja virikemateriaali **seminaarissa**, noin 0,5 tuntia
- PBL-työskentelyn aloitus **seminaarissa** noin 2,5 tuntia
 - » Käsitteiden selventäminen Ilmiön ja ongelman määrittäminen
 - » Aivoriihi
 - » Ongelman analysointi
 - » Oppimistavoitteiden muodostaminen verkkojaksoa varten
- **1. viikko verkossa:** Itseopiskeluvaihe ja tiivistelmän kirjoittaminen, 7 t
- **2. viikko verkossa:** Yhteenveto- ja keskusteluvaihe, 5 t; 1 t/arkipäivä
- **3. viikko verkossa:** Arviointisuunnitelman laatiminen omaan kehittämishankkeeseen, 6 t
- **4. viikko verkossa:** Arviointi- ja opponointivaihe, 2 t
- **Lopuksi:** Täytetään itsearviointilomake.

Lähiseminaarit

- **Tavoitteena** osallistujien verkostoitumisen tukeminen, kokemusten jakaminen ja yhdessä työskentely sekä teemoihin johdattaminen ja tapauskuvausten kautta oppiminen
- Suuri osallistujamäärä työskentelee välillä **pienryhmissä**, mikä mahdollistaa aidon kommunikation ja jakamisen.
- Sisältöjä **eriytetään** rinnakkaissessioilla.
- **Sisältöjä:** erilaiset verkko-opetustapaukset, opetusta tukevat järjestelmät, verkkopedagogiikka, verkkokeskustelu, SVY-palvelut, verkko-opetuksen suunnittelu

Megakonferenssi

- Usean pisteen videoneuvottelu, osallistujia yli 10 paikkakunnalla

- Tavoitteet ja sisällöt:
 - » Videoneuvottelutilanteeseen tutustuminen
 - » Videoneuvottelun käyttömahdollisuudet
 - » Videoneuvottelun perustekniikka

Palautetta koulutuksesta

Myönteistä:

- koulutuksen sisällöt on koettu mielenkiintoisiksi (verkkojaksojen ja seminaarien aiheet)
- opintomateriaalit saivat kehuja
- osallistujien tutustuminen koettiin tärkeäksi (lähiseminaarit)
- verkkojaksojen toteutuksissa ohjeet yleisesti selkeitä ja työtavat kannustavia
- oma hanke tärkeä ajatusten virittäjä
- paikallinen oma mentortapaaminen verkkojakson aikana motivoi
- tuutorin tuki ja kannustus tärkeää verkossa ja kasvokkain
- samanlaisten kysymysten kanssa painivien löytäminen motivoi
- verkkokeskusteluissa motivoi muiden osoittama mielenkiinto ja uudet näkökulmat
- koulutuksessa ohjaus koettiin yleisesti kannustavaksi ja hyväksi
- vertaistyöskentely tärkeää ja hyvää (lähisemmat, verkkojaksot)

Palautetta koulutuksesta

Kehitettävää:

- ajan puute/työkiireet esti monen työskentelyä
- livekontaktien puute
- osin päällekkäisyyksiä eri teemojen kanssa
- lomat hankaloittavat yhteistä opiskelua
- tuutorin panos keskusteluissa osin vähäinen
- osa verkkokeskusteluista vaisuja, ei puhuttavaa tai kiire

Lisätietoa

<http://www.tievie.fi/>

Paula Vaskuri

Hanna Seuranen

Merja Ruotsalainen